

Rewolucja śmieciowa w jst Kraków, 6 czerwca 2013 r.

1 stycznia 2013 r. –
zmodernizowany system
gospodarki odpadami
komunalnymi w mieście Gorlice

Gorlice

Gorlice to **miasto powiatowe** o powierzchni 23,56 km² w południowo – wschodniej części województwa małopolskiego.

Miasto zamieszkałe przez ok. **29 tysięcy osób**, z których mniej więcej połowa mieszka w budynkach wielolokalowych.

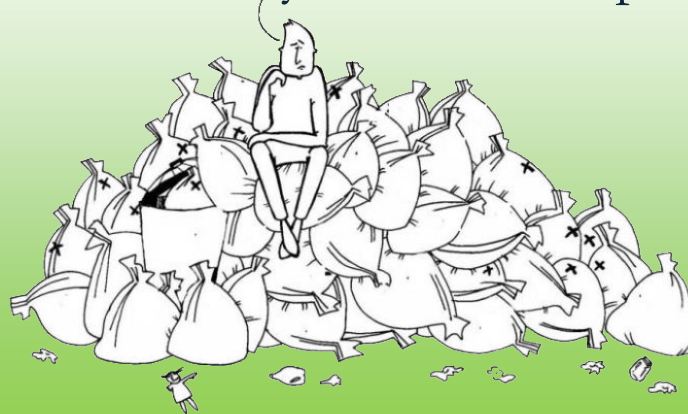
Na terenie Gorlic znajduje się ok. **300 pojemników gwarantujących** selektywną zbiórkę odpadów.

Zasada dobrowolności

Przed 1995 r. **nie było** w Gorlicach systemu gospodarki odpadami.

Odpady odbierane były z terenów z zabudową wielorodzinną w oparciu o **współpracę ze spółdzielniami** mieszkaniowymi.

Z terenów z zabudową jednorodzinną odpady były **odbierane jedynie wtedy**, gdy właściciel nieruchomości był zainteresowany odbiorem odpadów z jego posesji.

Dzikie wysypiska

Często napotymano wówczas **dzikie wysypiska**, szpecące i zanieczyszczające środowisko.

Ponadto istniał **problem z zagospodarowaniem** odpadów w sposób bezpieczny dla środowiska.

Stąd też **decyzja o zorganizowaniu** kompleksowego **systemu** gospodarowania odpadami, obejmującego wszystkich mieszkańców Gorlice.

Referendum

W 1995 r. przeprowadzono referendum w którym **mieszkańcy** miasta **opowiedzieli się za samoopodatkowaniem** na rzecz gospodarowania odpadami komunalnymi.

Referendum odbyło się przed propozycją dotyczącą możliwości przejęcia przez gminę obowiązków w zakresie gospodarowania odpadami, którą **ustawodawca zaproponował rok później** - w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Efekty referendum

Referendum pozwoliło na wprowadzenie w Gorlicach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, który:

- funkcjonuje do dzisiaj,
- **obejmuje wszystkich** mieszkańców miasta,
- zapewnia **kompleksowe zagospodarowanie** wszystkich wytwarzanych rodzajów odpadów komunalnych.

Plany inwestycyjne

Wraz z tworzeniem systemu podjęto również temat budowy własnej instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

Planowano budowę składowiska odpadów, lecz ze względu na **znaczny opór społeczności** lokalnej odstąpiono od realizacji tego zamierzenia.

Obecny system – główne założenia

System funkcjonuje już od 16 lat.

Idea:

W zamian **za opłatę** uiszczaną przez mieszkańców i innych wytwórców odpadów, **gmina zapewnia odbiór i zagospodarowanie odpadów** komunalnych takich jak: niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metal.

Odpady zbierane osobno

Osobno zbierane są meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, odpady budowlane i rozbiórkowe, odpady niebezpieczne (w tym chemikalia), przeterminowane leki, odpady zielone.

Wykonawca usługi

Usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów są świadczone przez **firmy wyłonione w drodze przetargu.**

Przeprowadzane są **dwa przetargi**: na odbiór i zagospodarowanie surowców wtórnych oraz na odbiór i zagospodarowanie niesegregowanych odpadów komunalnych.

Odbiór odpadów - zabudowa wielorodzinna

Odpady niesegregowane zbierane są w kontenerach, które ma obowiązek zapewnić właściciel lub zarządca nieruchomości. Pojemniki **opróżniane są na bieżąco**, a stopień napełnienia kontroluje firma zajmująca się ich odbiorem.

Osobno zbierane są odpady w postaci **surowców wtórnych**. Do zbiórki tych odpadów służą kolorowe pojemniki, ustawione najczęściej w pobliżu kontenerów na śmieci (na terenie Gorlic znajduje się 300 tych pojemników - stanowiących własność miasta.)

Od maja do października zbierane są **odpady zielone** - odbywa się to na zgłoszenie administratora terenu.

Odbiór odpadów - zabudowa jednorodzinna

Niesegregowane odpady komunalne odbierane są **raz na dwa tygodnie**, zgodnie z ustalonym harmonogramem. W dniu wywozu odpady są wystawiane w workach lub pojemnikach przy ulicy, w miejscu dostępnym dla firmy wywozowej.

Surowce wtórne odbierane są raz na miesiąc – w jednym terminie wszystkie rodzaje surowców. Surowce te wystawiane są w **różnokolorowych workach** dostarczonych właścicielom nieruchomości przez firmę odbiorową.

Odpady zielone odbierane są **raz na miesiąc**, w okresie od maja do października.

Pozostałe rodzaje odpadów

Odpady wielkogabarytowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny odbierane są **dwa razy w roku** w ramach okresowej zbiórki. Istnieje także możliwość bezpłatnego przekazania tego rodzaju odpadów w **punkcie zbiórki** zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Dwa razy w roku odbierane są **odpady niebezpieczne**. Oprócz okresowych zbiórek jest możliwość oddawania **zużytych baterii** (pojemniki w budynkach spółdzielni mieszkaniowych oraz w Urzędzie Miejskim) oraz **przeterminowanych leków** (pojemniki w aptekach współpracujących z UM).

Odpady budowlane odbierane są w sposób selektywny na indywidualne zgłoszenie.

Odbiór odpadów od firm i instytucji

Odbiór zmieszanych odpadów z firm, sklepów i innych instytucji odbywa się **w terminach dostosowanych do indywidualnych potrzeb**, przy czym odbiór odbywa się nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie.

Podmioty te mają również zapewniony **odbiór surowców wtórnych**.

Odzysk z odpadów

Papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metal **przekazywane są do odzysku.**

Rocznie zbieranych jest **około 1200 ton** tych odpadów.

Odpady zmieszane

Odpady niesegregowane zbierane są w Gorlicach w ilości ok. 8500 ton rocznie.

Zagospodarowuje je Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „EMPOL” Sp. z o.o., które od 2009 r. posiada na terenie Gorlic własną **instalację do przerobu odpadów.**

Instalacja ta oparta jest na technologii mechanicznego przerobu odpadów, z których produkowane jest **paliwo alternatywne**. Ponadto spółka eksploatuje **mobilną sortownię odpadów.**

Dotychczasowe opłaty

W przypadku mieszkań stawka podstawowa **wynosiła 4,80 zł** miesięcznie za jedną osobę, w przypadku gdy mieszkanie było zamieszkanе przez więcej niż cztery osoby, przysługiwały ulgi.

Opłata dla lokali handlowych - spożywczych wynosiła **22,16 zł** rocznie za 1 m² powierzchni, dla pozostałych lokali handlowych - **11,08 zł** rocznie za 1 m² powierzchni.

Dla pozostałych podmiotów **73,80 zł** za 1 m³ wywiezionych odpadów.

Zmiana ustawy

Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz akty wykonawcze do ustawy **postawiły przed gminami zadanie** zorganizowania takiego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, obejmującego wszystkich mieszkańców, który zapewni osiągnięcie określonych poziomów odzysku lub recyklingu niektórych rodzajów odpadów oraz ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

Także w Gorlicach zaistniała konieczność **dostosowania sposobu postępowania** z odpadami komunalnymi do wymogów ustawowych.

Zmiany od 1 stycznia 2013 roku

Zmodyfikowany system wdrożono **od 1 stycznia 2013 r.** Na terenie Gorlic **zmiany dotyczą** głównie kwestii uiszczania należności za odbiór odpadów komunalnych oraz konsekwencji wynikających z braku selektywnego zbierania odpadów.

Do grudnia 2012 r. mieszkańcy budynków wielorodzinnych uiszczali opłatę za odbiór odpadów bezpośrednio w Urzędzie Miejskim. **W nowym systemie** mamy do czynienia z oświadczeniem o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanym przez właścicieli nieruchomości.

Nowe zasady – płatności

W przypadku nieruchomości z zabudową wielolokalową **zarządca nieruchomości składa deklarację** o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi do Burmistrza Miasta Gorlice oraz uiszcza na rzecz Miasta należną opłatę.

Mieszkańcy budynków wielolokalowych uiszczają opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz zarządcy nieruchomości **wraz z opłatą za mieszkanie.**

Taki sam tryb postępowania obowiązuje **użytkowników lokali niezamieszkałych**, znajdujących się w budynkach wielolokalowych.

Uchwały Rady Miasta

Nowelizacja przepisów wprowadziła **delegację dla rad gmin** do podjęcia uchwał regulujących kwestie związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Rada Miasta Gorlice podjęła uchwały:

- w sprawie **terminu, częstotliwości i trybu** uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- w sprawie szczegółowego **sposobu i zakresu świadczenia** usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- w sprawie **wyboru metody ustalenia opłaty** za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik,
- w sprawie **regulaminu utrzymania czystości i porządku** na terenie Miasta Gorlice,
- w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których **nie zamieszkują mieszkańcy**, a powstają odpady komunalne.

Podstawa ustalenia wysokości opłaty

Podstawą ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami w przypadku nieruchomości zamieszkałych jest **liczba osób zamieszkujących** daną nieruchomość/lokal, a w przypadku nieruchomości niezamieszkałych - **ilość pojemników** o poj. 120 l zapełnionych odpadami komunalnymi zmieszanymi.

Stawka **wyższa lub niższa** obowiązuje w zależności od złożonej deklaracji.

Deklaracja o segregowaniu odpadów

W Gorlicach obowiązują **dwie stawki opłat** za gospodarowanie odpadami:

- **wyższa**, dla tych, którzy **nie segregują śmieci**, wynosząca **8,32 zł** od mieszkańca na miesiąc, a 12 zł za pojemnik 120 l,

oraz

- **niższa**, dla tych, którzy odpady komunalne zbierają w sposób selektywny, wynosząca **5,70 zł** od mieszkańca na miesiąc i 8,10 zł za pojemnik 120 l.

Kampania informacyjna

W systemie gospodarowania odpadami komunalnymi **kluczową sprawą** jest selektywna zbiórka odpadów.

Dlatego prowadzimy kampanię informacyjną mającą na celu zapoznanie mieszkańców miasta z zasadami nowego systemu, zwracając przy tym **szczególną uwagę na potrzebę segregacji** odpadów u źródła.

Przetarg w nowych warunkach

Przeprowadzony został przetarg na usługę w tym zakresie na rok 2013. Zakres usługi w stosunku do świadczonej dotychczas nie uległ zmianie, **cena natomiast wzrosła o 75%**, w związku z czym przetarg powtórzono. Niestety ostatecznie cena jest o 64% wyższa niż w 2012 roku.

Termin składania pierwszej deklaracji ustalono na 15 października 2012 roku. Do właścicieli nieruchomości, którzy nie złożyli deklaracji wystosowano wezwania o ich złożenie a wobec tych, którzy mimo to nie złożyli wszczęto postępowanie administracyjne. Efekt jest zadowalający, gdyż ok. 95% właścicieli złożyło deklaracje.

Z doświadczenia wiemy, że mieszkańcy dodatkowo winni otrzymać np. rachunek, by pamiętali o obowiązku uiszczenia opłaty. W naszym mieście wygenerowano i przekazano właścicielom nieruchomości kwity z wysokością opłat i terminami płatności.

Niestety od stycznia 2014 roku po roku funkcjonowania zmodernizowanego systemu stawki opłat mogą wzrosnąć, co spowoduje konieczność powtórzenia w bieżącym roku procesu składania nowych deklaracji co szczególnie w sytuacji podwyższenia opłat nie będzie łatwe.

O tym, że jesteśmy skuteczni w swoich działaniach świadczy osiągnięty za 2012 rok poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – **18,7%**, przy wymaganym w 2012 roku 75%, a w 2020 roku 35%.

Osiągnięty za 2012 rok poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła – **43%**, przy wymaganym w 2012 roku 10%, a w 2020 roku – 50%.

Dziękuję za uwagę!